

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS PAJŪRIO JUOSTOS ĮSTATYMO NR.IX-1016 4, 7 IR 8 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-2180(2)“ PROJEKTO
(TAP NR. 19-155; TAIS NR. 19-1190)**

2019-04-29 Nr. NV-1163

Vilnius

Projekto rengėja – Aplinkos ministerija.

Projekto tikslas – pateikti Seimui Vyriausybės išvadą - nepritarti Seimo narių S. Gentvilo, R. Sinkevičiaus, I. Šiaulienės, K. Bartkevičiaus, G. Vaičekausko, J. Olekos, K. Starkevičiaus, V.Čmilytės-Nielsen pateiktam **Pajūrio juostos įstatymo pakeitimo įstatymo projektui, kuriuo siūlo:**

- sumažinti (sutrumpinti) pajūrio juosta - nuo Latvijos Respublikos valstybės sienos iki Klaipėdos miesto šiaurinės ribos (šiuo metu yra iki uosto šiaurinio molo);
- pajūrio juostos teritorijai nepriskirti urbanizuotų Kuršių nerijos teritorijų;
- įteisinti galimybę pajūrio juostoje statyti naujus statinius, kurie numatyti savivaldybės ir vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų ir (ar) saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendiniuose ir/ar specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose;
- praplėsti vandens ūkio ar uosto reikmėms reikalingų statinių pastatymo galimybes (uosto akvatorijoje vykdomai laivybai stebėti ir saugumui užtikrinti, susisiekti komunikacijoms ir inžineriniams tinklams statyti).

Dabartinė situacija:

- Pajūrio juostos įstatyme (toliau – Įstatymas) yra nustatyti šie pajūrio juostos nustatymo tikslai – išsaugoti Kuršių nerijos, įrašytos į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą, žemyninio pajūrio kraštovaizdį, retų bei nykstančių augalų ir gyvūnų rūšių buveines ir kitus gamtos išteklius, užtikrinti pajūrio juostos subalansuotą naudojimą valstybės bei visuomenės reikmėms, užtikrinti kraštovaizdžio gamtos ir kultūros vertybių apsaugos priemonių įgyvendinimą, sudaryti sąlygas visuomenei naudotis pajūrio juostos rekreaciniais ištekliais.
- Šiuo metu pajūrio juostai priskiriama:
 - ne siauresnė kaip 100 m nuo jūros kranto linijos sausumos teritorija, į kurią įeina kopagūbris, prieškopė, klifas ir paplūdimys, besidriekianti nuo Latvijos Respublikos valstybės sienos iki Klaipėdos uosto šiaurinio molo;
 - Kuršių nerija iki Rusijos Federacijos valstybės sienos;
 - Lietuvos Respublikos teritorinių vandenų Baltijos jūros akvatorija iki 20 m gylio izobatos.
- Pajūrio juostos ribos nustatomos Pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo plane.
- Pajūrio juostoje draudžiama statyti statinius arčiau kaip 100 m nuo Baltijos jūros kranto, 50 m nuo Kuršių marių kranto, išskyrus Įstatyme nurodytus atvejus (pvz. gali būti statomi nauji statiniai vietoj buvusių, skaidant stambių pastatų tūrį, keičiant jų paskirtį, įrengiant infrastruktūrą, remontuojami ar griaujami statiniai, atnaujinami (modernizuojami) pastatai).

Projekto esmė – siūloma nepritarti Pajūrio juostos įstatymo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII-2180(2), nes:

- nepateikiami jokie argumentai, kurie leistų pagrįsti pajūrio juostos sumažinimą (sutrumpinimą), Kuršių nerijos urbanizuotų teritorijų nepriskyrimą pajūrio juostos teritorijai, nesukeliant neigiamų pasekmių Įstatyme nustatytiems pajūrio juostos nustatymo

tikslams. Siūlomas teisinis reglamentavimas pablogintų pajūrio kraštovaizdžio, žemės ir jūros akvatorijos apsaugą ir pažeistų šios teritorijos vientisumą;

- **leidimas pajūrio juostoje statyti naujus statinius, neapibrėžiant jų svarbos visuomenei, netikslingas**, nes bus sudaroma prielaida atsirasti situacijai, kad gamtosauginiu požiūriu jautrioje, tarptautinės svarbos kraštovaizdžio teritorijoje – pajūrio juostoje – būtų leidžiama statinių statyba naujose vietose, kai šiuo metu yra daug apleistų, nerekonstruojamų ir nepašalinamų kitų statinių;
- be to, siūlymas įteisinti naujos statybos ir rekonstravimo galimybę žemesnio lygmens savivaldybės ir vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentais galėtų prieštarauti aukštesnį statusą turinčiuose teritorijų planavimo dokumentuose įtvirtintiems sprendiniams tos teritorijos atžvilgiu;
- **pakeitimai susiję su vandens ūkio ar uosto reikmėms reikalingu statinių pastatymo galimybėmis sudaro prielaidą pertekliniam teisiniui reglamentavimui ir prieštarauja teisinio reglamentavimo tikslams, kurie apibrėžiami įstatymuose**, kadangi laivybos saugumo užtikrinimo ir kai kurių visuomeninių poreikių tenkinimui svarbių naujų statinių statybos reikalavimų reglamentavimas yra numatytas Seime užregistruotame Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projekte (projektas XIIIP-2031), kuriame konsoliduojamos įvairiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir reikalavimai, kurie privalomi vykdant ūkinę veiklą.

Derinimas:

- **suderinta** su Teisingumo ministerija (į pastabas atsižvelgta);
- **Projektas aptartas:**
 - **tarpinstituciniame pasitarime**, kuriame dalyvavo Neringos savivaldybės atstovai. Prieš pasitarimą gautas Palangos savivaldybės raštas. Abi savivaldybės nepritaria Vyriausybės išvados projektui (argumentai - Pajūrio juostoje esančios urbanizuotos teritorijos turi būti vystomos, turi būti numatyta savivaldybėms teisė statyti statinius ir įrenginius, kurie yra būtini ir reikalingi savivaldybėms, viešajam interesui ir visuomeniniams poreikiams tenkinti). Pasitarime pasiūlyta Aplinkos ministerijai suderinti projektą su Susisiekimo ministerija ir Žemės ūkio ministerija.
 - 2019-03-18 **neformaliame ministrų pasitarime** - nuspręsta prašyti Aplinkos ministerijos dar kartą aptarti Projektą su Palangos ir Neringos savivaldybių atstovais. 2019-03-28 Aplinkos ministerija informavo, kad jų nuomone toks aptarimas netikslingas, kadangi savivaldybės turėjo galimybę išreikšti poziciją dėl projekto - savivaldybės siekia keisti pajūrio juostos žemės naudojimo intensyvumą (plėsti statybas), dėl ko nukentėtų gamtinė aplinka ir visuomenės interesai, įtvirtinti Pajūrio juostos įstatyme.

Atitikimas Vyriausybės programos nuostatoms – Projektas programos nuostatų neįgyvendina.

Vėluojama pateikti Vyriausybės išvadą Seimui.

Dalykinio vertinimo išvada – siūlytina Projektą svarstyti Vyriausybės pasitarime.